

Foreign Investors Council

РАДНА ГРУПА ЗА ПОРЕЗЕ

ПРОЈЕКАТ СВЕОБУХВАТНЕ РЕФОРМЕ ПРОПИСА (СРП)

Предлози измене Закона о порезу на доходак грађана

Предлог 1: Регулисати могућност да лица-српски држављани упућени из Србије у државу са којом не постоји Уговор о Избегавању двоструког опорезивања могу да се сматрају не-резидентима Србије

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 7 и 8

Проблем:

Чланом 8 Закона се дефинише физичко лице-порески резидент Србије. Ставом (2) се дефинише да је то лице које има пребивалиште или центар пословних и животних интереса. Законом који регулише питања пријаве-одјаве пребивалишта тренутно једино постоји могућност пријаве-одјаве пребивалишта са једне адресе (у Србији) на другу адресу и пријава одласка у иностранство дужег од 60 дана (образац бр. 3). Пореска управа не прихвата Образац бр 3. као доказ (привремене) одјаве пребивалишта у Србији иако упућено лице може боравити и више година на раду у иностранству, што доводи до двоструког опорезивања у свим случајевима где не постоји међународни уговор о избегавању двоструког опорезивања.

Предлог:

Уз презентирање адекватне документације предвидети могућност и процедуру да се лице одјави код пореске управе као порески резидент Србије за период упућивања (кад упућивање траје дужег од нпр 183 дана -12 месеци).

Предлог 2: Опорезивање средстава за хуманитарне сврхе

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 9

Проблем:

Проблем најчешће настаје када средства за хуманитарне сврхе (помоћ за лечења, хирушке захвате, дугорочна пост-оперативна лечења, рехабилитације), предузеће одобрава запосленима или физичким лицима ван радног односа. Средства дата лицима ван радног односа сматрају се осталим приходима који се опорезују по стопи од 20% или запосленима што се сматра зарадом која подлеже плаћању пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, а све то улази у основицу за годишњи порез на доходак грађана.

Предлог измена:

Изменити члан 9 додавањем тачке 27) која гласи:

"27) Средства која се одобравају запосленима и лицима ван радног односа, а иста се уплаћују се на рачун болница и других здравствених установа у земљи и иностранству.

Напомена: Критеријуми за ослобађање треба да буду прописани Правилником, напоменути да се ради о средствима неопходним за обављање хирушких захвата у земљи и иностранству, дужим лечењима, и сл., али уз прилагање адекватне документације или директном уплатом на текући рачун болнице.

Предлог 3: Опорезивање накнаде извођача/интерпретатора

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 52 и 52а

Предлог измене:

Иза члана 52а додаје се члан 52б који гласи:

„Приход који оствари извођач/интерпретатор као непосредну накнаду за радњу извођења ауторског дела не сматра се приходом од ауторског права или права сродног ауторском праву, већ се опорезује по другом основу.“

Образложење:

У пракси надлежних органа уочено је неисправно тумачење природе накнаде коју остварују извођачи/интерпретатори ауторског дела, која се до сада сматрала приходом од ауторског односно сродног права.

Овакво становиште је неодрживо из разлога што се приход од ауторског односно сродног права никада не може остварити чињењем већ само уздржавањем односно допуштањем да неко користи ауторско/сродно право. Тако, накнада која се плаћа извођачу/интерпретатору за радњу извођења (не и за право искоришћавања његовог/њеног извођења/интерпретације) се не може опорезивати у делу који се бави опорезивањем прихода по основу ауторског/сродног права већ само по другом основу. Оваквим решењем би се отклониле и потешкоће у примени споразума о избегавању двоструког опорезивања који овакву накнаду свакако не сматрају приходом од ауторског/сродног права.

Указујемо да би, уколико се прихвати предложена измена, било неопходно извршити усклађивања члана 56 који дефинише нормиране трошкове за дискутовану групу прихода.

Предлог 4: Опорезивање продаје некретнине због трошкова лечења

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 79

Проблем:

Веома се често дешава да порески обвезник због свог лечења или лечења (дужа лечења, хирушки захвати и сл.) члана уже породице долази у ситуацију да прода некретнину. Сматрамо, да уколико се средства уплаћују на текући рачун болнице, а ради поменутих лечења треба да постоји пореско ослобођење.

Предлог измена:

Обвезник који средства уложи у своје или лечење чланова уже породице не подлеже обавези плаћања пореза на капиталну добит.

Напомена: Критеријуми за ослобађање треба да буду прописани Правилником, уз напомену да се ради о средствима неопходним за обављање хирушких захвата у земљи и иностранству, дужим лечењима, и сл, али уз прилагање адекватне документације или директном уплатом на текући рачун болнице.

Предлог 5: Опорезивање средстава за осигурање живота

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 84

Проблем:

Нелогичност овог члана Закона огледа се у томе, зато што се опорезује цео износ исплаћење накнаде по стопи од 20%, иако су уплаћена средства за осигурање живота прошла порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање. Сматрам да је неопходно опорезовати само део средстава који се односе на остварену добит, акоја се исплаћује осигураницима.

Предлог измене:

Обвезник пореза на приход од осигурања лица је физичко лице које оствари накнаду из осигурања лица по стопи од 20% на разлику између целокупног износа исплаћене накнаде од стране осигуравајуће куће и укупно уложених средстава од стране осигураника ако није изузета од опорезивања у складу са чланом 9. став 1. тачка 7.

Предлог 6: Омогућавање спортистима да им се одбију стварни трошкови

Релевантни чланови ЗПДГ: чл. 84а

Проблем:

Члан 84а дозвољава да спортисти од бруто прихода који се опорезују у складу са овим чланом одбију само нормиране трошкове у висини од 50%. Често се дешава да спортисти у мање популарним спортовима и самим тим мање исплативим спортовима, или они мање успешни спортисти имају трошкове у вези са остаривањем неког резултата на основу кога су остварили приход који се опорезује које превазилазе 50% бруто прихода. Стога је потребно оставити им могућност да одбију стварне трошкове уколико су у могућности да их докажу.

Предлог измене:

После става 3 члана 84а додаје се став 4 који гласи: " Обвезнику из става 1 овог члана ће се, на његов захтев, уместо нормираних признаће стварни трошкови које је имао при остваривању прихода из овог члана, ако за то поднесе доказе."

Предлог 7: Опорезивање „других прихода“

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 85 став 1 тч 11 и 13

Проблем:

Чланом 85. став 1 тч. 11 и 13 прописано је да свако давање лицу које није запослено код исплатиоца представља тзв. „други приход“. Таква искувише широка формулација доводи до апсурдних ситуација. На пример, кафа која се послужи представља „други приход“ и „давалац“ кафе би требало да обрачуна порез по стопи од 20% на вредност кафе и да узме све „генералије“ од „примаоца“ кафе да би се наведени приход пријавио у годишњој ППП пријави.

Предлог:

Брисање тачака 11 и 13 обзиром да тачка 14 даје довољно законског основа за опорезивање стварних „осталих прихода“ које физичко лице оствари од правног лица, утврђивање одређеног неопорезивог лимита или формулисање да свакодневна „давања“ пословним партнерима (службени ручак, новогодишњи поклони, итд) не представљају приход под условом да исти представљају и књиже се као трошак репрезентације даваоца.

Предлог 8: Поново увести одредбу (из ранијих верзија Закона) да се основица за годишњи порез умањује не само за обавезне доприносе плаћене фондовима у Србији већ и за обавезне доприносе плаћене државним/парадржавним институцијама у иностранству

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 87

Проблем:

У постојећем Закону, нарушава се принцип основице за годишњи порез као нето прихода, а такође се доводе у неравноправни положај порески обвезници који приходе остварују искључиво у Србији у односу на оне који остварују искључиво или делимично и приходе из иностранства.

Предлог:

Поново увести одредбу (из ранијих верзија Закона) да се основица за годишњи порез умањује не само за обавезне доприносе плаћене фондовима у Србији већ и за обавезне доприносе плаћене државним/парадржавним институцијама у иностранству.

Предлог 9: Регулисати могућност престанка обрачуна пореза по одбитку на зараде, у случају упућивања запослених у иностранство, када првенствено право опорезивања има друга држава- у којој се рад обавља

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 101

Проблем:

Обзиром да је процедура повраћаја пореза веома дуготрајна и компликована, а већ на почетку упућивања се може закључити (из услова упућивања) да ће држава упућивања имати право првенственог опорезивања (приход остварен радом у тој држави), порески обвезник се излаже непотребно дуготрајној процедури и трошковима повраћаја двоструко плаћеног пореза у Србији. Оваква могућност је већ уведена објављеним Мишљењем Министарства финансија.

Предлог:

Уз презентирање адекватне документације предвидети могућност и процедуру да предузеће може исплаћивати зараду за рад у иностранству без истовременог плаћања пореза по одбитку (институт тзв. „хипотетичког пореза“ који постоји у многим државама Европе).

Предлог 10: Продужење рока за обрачун и уплату пореза по члану 107. Закона

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 107

Проблем:

Обзиром да је за приходе остварене у иностранству потребно знатно више времена да се прикупи неопходна документација, посебно када се ради о разним погдностима/ бенефитима и сл. Законски рок од 15 дана се у пракси показао недовољним, што је узроковало настанак додатних трошкова по основу камата за кашњење.

Предлог измена:

Продужити рок за подношење пореске пријаве до краја текућег месеца за приходе остварене у претходном месецу.

Предлог 11: Детаљније регулисати плаћање пореза по члану 107. Закона

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 107

Проблем:

1. У пракси Пореска управа налаже плаћање пореза по одбитку (када се трошкови услуга који се односе на упућено лице наплаћују домаћем правном лицу-примаоцу услуга) и поред тога што је порез већ плаћен по члану 107. Закона.

2. Није у довољној мери дефинисана основица за приходе примљене у иностранству од стране пореских обвезника, што доводи у неравноправан положај такве обвезнике у односу на пореске обвезнике који остварују приходе, пре свега зараду само у Србији у сваком случају кад је страни порез већи од пореза у Србији, јер се плаћа српски порез на страни порез. Обзиром да се трошак српског пореза покрива пореском обвезнику или од стране страног послодавца или од стране српског правног лица, такво покривање би се сматрало нето бенефитом, тј. гросирало би се за српски порез тако да би укупна пореска обавеза била слична као у случају прихода примљеног у Србији. У ствари и даље би била већа него у Србији у случајевима где је обавезни социјални допринос (као саставни део пореске основице) виши него у Србији.

Предлог измена:

Предлаже се моментално обустављање примене законом непрописаног концепта “стварног исплатиоца прихода”. Наиме, наведени концепт уведен је Мишљењем Министарства финансија број од година. У моменту издавања наведеног Мишљења Законом односно подзаконским актима није била прописана пореска пријава (образац ПП ОПО) за обрачун и пријављивање пореза на доходак грађана на приходе из иностранства у складу са чланом 107 Закона. У пракси правним лицима (послодавцима код којих су запослена односно код којих су упућена лица која примају приходе из иностранства), намеће се обавеза плаћања пореза на доходак грађана на исте оне приходе на које је порез на доходак већ плаћен од стране физичких лица и пријављен

на обрасцу ПП ОПО, а што доводи до суштинског двоструког опорезивања. Надаље, примена концепта стварног исплатиоца прихода је од стране пореских органа доводи до контроле од стране пореске полиције.

Дефинисати да основицу за приходе (зараду) примљену у иностранству, чини бруто зарада у складу са дефиницијом бруто зараде у односној држави, умањена за страни порез (стварно плаћен или тзв. хипотетички).

Предлог 12: Опорезивање тзв. „Stock Option“ планова нарочито страних, тј. кад матично предузеће врши исплату својих акција (новца за продате акције) преко иностраних брокера за запослене у свим предузећима-члановима групе.

Релеватни члан ЗПДГ:

Проблем:

Опорезивање тзв. „Stock Option“ планова нарочито страних, тј. кад матично предузеће врши исплату својих акција (новца за продате акције) преко иностраних брокера за запослене у свим предузећима-члановима групе.

Предлог:

Дефинисати све елементе: врста прихода/пореза, основица, опорезив моменат итд.

Предлог 13: Продужити рок за подношење годишње пореске пријаве у случају прихода примљених из иностранства

Релевантни члан ЗПДГ: чл. 118 ст. 3

Проблем:

Обзиром на чињеницу да се пореске године у другим државама разликују од оне у Србији, као и да су у већини тих држава знатно дужи рокови за пријаву годишњег пореза, у пракси настаје проблем обезбеђивања неопходних података о примљеним приходима и плаћеним порезима у тим државама а што има реперкусије на пореску основицу за годишњи порез у Србији.

Предлог:

Рок за такве случајеве продужити до краја јуна, уместо до 15. марта.

Предлог 14: Размотрити потребу да се лицима упућеним у Србију (страним држављанима-пореским обвезницима) додели посебан порески број од стране пореске управе, уместо евиденционог броја за странце који додељује полиција

Проблем:

У пракси се дешава да евиденциони број за странце не постоји у бази података пореске управе, или се број јавља као нетачан приликом уплате пореза преко банке (као позив на број на уплатници).

Предлог:

У склопу ревизије матичних бројева српских држављана размотрити потребу да се лицима упућеним у Србију (страним држављанима-пореским обвезницима) додели посебан порески број од стране пореске управе, уместо евиденционог броја за странце који додељује полиција.

Предлог 15: Регулисати могућност да страни исплатилац прихода и порески обвезник странац врше уплату пореза у Србији директно из иностранства у Буџет Србије, или увести механизам плаћања преко агента у Србији

Проблем:

Постоје велике тешкоће да се српски порез на зараде примљене у иностранству плаћа (сваког месеца) од стране физичких лица, обзиром на учестаност плаћања, процедуре, непознавања језика, заузетост упућених итд., а такође постоје и тешкоће и додатни трошкови везани за трансфер средстава од стране иностраног послодавца за плаћање обрачунатог пореза у Србији.

Предлог:

Регулисати могућност да страни исплатилац прихода /или порески обвезник -странац врше уплату пореза у Србији директно из иностранства у Буџет Србије, или увести механизам плаћања преко агента у Србији.
